

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1281

22.12.2021

If Skadeforsikring NUF

Motorvogn

Skade på motpartens bil ifm. feilkobling til batteri ved starthjelp – skade som bil "gjer" – bal. § 8.

Da klager ikke fikk start på egen bil, ble det avtalt å koble startkabler til motpartens bil som sto plassert ved siden av med motoren i gang. I forbindelse med koblingen av startkablene ble det tatt feil av pluss og minus på motpartens batteri. Dette førte til at motpartens bil heller ikke kunne startes lenger, og det oppsto skade på motpartens bil. Denne skaden krevde klager dekket under egen bilansvarsforsikring. Selskapet avviste ansvar under henvisning til at skadesituasjonen ikke var omfattet av bilansvaret. Klager anførte at skaden var omfattet av bilansvaret og at selskapet var ansvarlig for kostnadene han var pålagt i forbindelse med skadene på motpartens bil. Nemnda kom til at skaden ikke var omfattet av bilansvaret, og at selskapet derfor ikke var ansvarlig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 64 290 i tillegg til forsinkelsesrenter

Saksfremstilling

Saken gjelder oppstått skade på motpartens bil i forbindelse med feilkobling ved starthjelp på klagers bil og spørsmålet om den aktuelle skaden kan kreves dekket under klagers bilansvarsforsikring i selskapet.

Det oppsto skade på motpartens bil 24.3.17 i forbindelse med feilkobling ved starthjelp på klagers bil. Av fellessignert skademelding fremgikk følgende om hendelsesforløpet:

(Klagers bil) trengte strøm. (Klager) kom med startkabler og koblet disse til (motpartens bil), som da stod med motoren på, i park stilling. Da (klager) skulle starte sin bil, ..., stoppet motoren til (motpartens bil). Deretter fikk (motparten), ..., ikke start på bilen. Assistanse fra (bilbergingsfirma) kom og (motpartens bil) måtte fraktes til (verksted) ... Det anses at den negative poden var koblet feil (kabelen) av (klager).

Denne skaden ble hverken dekket av motpartens kaskoforsikring eller klagers ansvarsforsikring.

Motparten tok i ettertid ut forliksklage mot klager, og klager ble i den forbindelse pålagt ansvar for skaden. Motparten begjærte utleggsforretning, og det ble besluttet å ta utleggspant i klagers bankkonto. Klager reiste deretter søksmål, men dette ble ikke tatt til følge av domstolene. Klager krevde ansvaret og kostnadene knyttet til dette dekket under egen bilansvarsforsikring.

Selskapet avviste ansvar under henvisning til at skadesituasjonen ikke utgjorde bilansvar.

Klager har i det vesentlige anført at selskapet skal dekke ansvaret og kostnadene han ble pålagt i forbindelse med skaden på motpartens bil. Den aktuelle skaden er dekningsmessig under klagers bilansvarsforsikring. I den forbindelse har klager vist til bal. §§ 8 og 4, jf. skl. § 3-5. Klager har også vist til motorvognforsikringsdirektiv 2009/103/EF, direktiv 72/166/EØF, sak C-100/18 Linea Directa av EU-domstolen 20.6.19, og HR-2021-822-A, HR-2016-2560-A og HR-2012-326-A/Rt. 2012 s. 233, og FinKN 2020-29. Denne praksisen omhandler skader som gjaldt parkerte/stillestående biler/gjenstander, som i dette tilfellet. Klagers bil var i full bruk, og det var kun batteriet som

trengte lading. Skaden er for øvrig ikke unntatt etter bal. § 2 første avsnitt bokstav b, da bestemmelsen ikke omfatter ordinær parkering av biler som er i regelmessig bruk.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke foreligger ansvar etter bilansvarsloven. Det er ikke et sammenstøt mellom to kjøretøy, jf. bal. § 8. Det er ikke bilens farlige egenskaper (fart, tyngde, bevegelighet etc.) som har påført skaden. Bilen er ikke benyttet som kjøretøy. Det er heller ikke en teknisk svikt på klagers batteri som har ført til skaden. Feilkoblingen er heller ikke gjort på klagers kjøretøy, men på motpartens bil. Selve feilkoblingen er gjort av klager selv og ikke av bilen eller klager i egenskap av å være fører. Skaden som oppsto kommer av kabelen som var feilkoblet til batteriet. Det har ikke vært en teknisk svikt, eller at kjøretøyet er blitt håndtert i strid med trafikkreglene. Hva gjelder uaktsomhet fra fører, var klager ikke fører av kjøretøyet da hendelsen oppsto. Bilansvarsloven § 4 gjelder objektivt ansvar for skade bilen gjør på personer eller ting, og ikke andre biler. Bilansvarsloven § 2 er ikke relevant fordi skaden i seg selv ikke er påført av en bil, men en privatperson som har koblet feil. En vesentlig forskjell fra denne hendelsen og FinKN 2020-29, er at i den saken har det vært en teknisk svikt i batteriet som har ført til brann, som igjen har ført til skader for andre. I dette tilfellet er det ikke skade på batteriet eller noe i bilen som har påført skade, men feil bruk av startkabler og angivelig heller ikke på klagers kjøretøy, men på motpartens kjøretøy. EU-direktivet omhandler skader som kjøretøyet gjør i egenskap av å være kjøretøy, og er ikke relevant i denne sammenheng. Klager hadde ikke annen ansvarsforsikring eller innboforsikring i selskapet da skaden inntraff. Det foreligger følgelig ikke ansvar for selskapet.

Sekretariatets konklusjon:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på motpartens bil som følge av feilkobling ved starthjelp fra sikredes bil.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Etter det vi forstår så fikk du ikke start på bilen din. Det ble så avtalt å koble startkabler til motpartens bil som sto plassert ved siden av med motoren i gang. I forbindelse med koblingen av startkablene ble det tatt feil av pluss og minus på motpartens batteri. Dette førte til at motpartens bil heller ikke kunne startes lenger, og slik at det oppsto skade på motpartens bil.

Vi forstår din klage slik at du mener at den aktuelle skaden på motpartens bil skulle ha vært dekket under din ansvarsforsikring i selskapet. Selskapet har på sin side avvist ansvar, da det mener at skadesituasjonen ikke utgjør bilansvar.

Vi legger til grunn at din bil var ansvarsforsikret i selskapet da hendelsen skjedde. En ansvarsforsikring dekker ansvar etter bilansvarsloven (bal).

Du har vist til bal. § 4. Denne bestemmelsen gjelder objektivt ansvar for skade som motorvogn kan volde på personer eller ting. Bestemmelsen omfatter imidlertid ikke skade på andre biler, og kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

Du har videre vist til bal. § 8. Denne bestemmelsen gjelder i utgangspunktet sammenstøt mellom to motorvogn, men kan også omfatte andre tilfeller, jf. bestemmelsens overskrift "*anna*". Ansvar etter denne bestemmelsen er betinget av flere vilkår, blant annet at det må dreie seg om en skade som "*motorvogn gjer*". Nemnda har i FinKN 2018-079 uttalt følgende i relasjon til dette:

I rettspraksis er "gjer" kriteriet tolket i samsvar med alminnelige årsaksregler slik at bilen må utgjøre en ikke uvesentlig årsak i hendelsesforløpet frem til skaden, jf. bl.a. HR-2016-2560-A. Spørsmålet om når bilen utgjør en ikke uvesentlig årsak må ifølge rettspraksis tolkes på bakgrunn av forarbeidene. Det heter i Innst. 1957 s. 58 at:

Regelen om den objektive erstatningsplikt omfatter enhver skade som har en noenlunde naturlig sammenheng med en motorvogns tilstand, egenskaper eller andre forhold, såfremt skaden ikke er voldt ved at motorvognen brukes til annet formål enn som kjøretøy. Står motorvognen parkert i skadeøyeblikket, gjelder imidlertid særregelen i utkastets § 5.

Når man skal avgrense trafikkforsikringens dekningsområde, må man ha for øye at en snever grense kan være i strid ikke bare med det utsatte publikums interesser, men også med motorvognfolkets interesse i sikring mot det personlige ansvar som følger av alminnelige erstatningsregler. Stort sett bør dekningsområdet søkes gjort så vidt at trafikkforsikringen dekker alle praktiske skader som det ikke er naturlig å henvise til dekning på annen måte, særlig annen forsikring eller trygd.

Ved bedømmelsen av om en skade er voldt av motorvogn, vil det være et vegledende synspunkt om skaden er voldt ved en naturlig realisering av det farekompleks som er lovgrunnen for motorvognansvaret, nemlig særlig den risiko som er knytt til motorvognens fart, tyngde, lettbevegelighet, motor, signaler og teknisk utstyr for øvrig.

Den aktuelle skaden i dette tilfellet skjedde under strømkobling mellom din og motpartens bil, der bilene var plassert ved siden av hverandre i parkert stilling og din bil ikke var i gang med motoren. Vi forstår saken slik at skaden oppsto som følge av feil bruk av startkablene, og ikke egenskaper ved bilen eller dens batteri. Den utløsende skadeårsak synes å være at startkablene ble koblet feil til batteriet. Skaden synes av den grunn ikke være voldt ved en naturlig realisering av det farekompleks som er lovgrunnen for motorvognansvaret, nemlig særlig den risiko som er knytt til motorvognens fart, tyngde, lettbevegelighet, motor, signaler og teknisk utstyr for øvrig.

Du har videre vist til motorvognforsikringsdirektiv 2009/103/EF. Direktivet omfatter skader forvoldt ved bruken av kjøretøyet, det vil si skader som kjøretøy gjør i egenskap av å være kjøretøy. Dette er ikke tilfellet i din sak.

Du har også vist til EU-domstolens sak C-100/18 Linea Directa 20.6.19, HR-2021-822-A, HR-2016-2560-A, HR-2012-326-A/Rt. 2012 s. 233 og FinKN 2020-29. I avgjørelsen fra EU-domstolen og HR-2021-822-A var den dominerende skadeårsak feil ved kjøretøyets elektriske anlegg, i HR-2012-326-A/Rt. 2012 s. 233 var det motorvognens utforming og høyde, og i FinKN 2020-29 var det feil ved kjøretøyets batteri. I disse avgjørelsene var det altså kjøretøyets egenskaper som hadde voldt skaden. I din sak synes derimot den dominerende skadeårsak å være din egen handling ved å koble startkablene feil til batteriet. Avgjørelsene har derfor ikke overføringsverdi til din sak. HR-2021-822-A og FinKN 2020-29 gjaldt dessuten spørsmål knyttet til unntaket fra det objektive bilansvaret i bal. § 2 første avsnitt bokstav b. I HR-2016-2560-A, der skaden oppsto i tilknytning til lasting, kom Høyesterett til at det var egenskapene ved lasten som var den umiddelbare årsaksfaktoren, og ikke realisering av det farekompleks som er lovgrunnen for motorvognansvaret. Denne avgjørelsen har heller ikke overføringsverdi til din sak.

Den omstendighet at feilkoblingen foretas i tilknytning til en motorvogn, innebærer ikke at skaden av den grunn skjer ved en naturlig realisering av det farekompleks som er lovgrunnen for motorvognansvaret. Ettersom den dominerende skadeårsak synes å være din egen handling ved å koble startkablene feil til batteriet, er det vanskelig å si at bilen var så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den. Etter dette mener sekretariatet at det ikke foreligger bilansvar.

Selskapet har opplyst at du ikke hadde annen ansvarsforsikring eller innboforsikring i selskapet da skaden skjedde. På denne bakgrunn kan vi ikke se at selskapet er ansvarlig for den aktuelle skaden.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).